

I Semester B.Sc./B.C.A. Examination, January 2025

(SEP) (Freshers)

LANGUAGE – SANSKRIT (Paper – I)

Sanskrit Prose and Language Practice

Time : 3 Hours

Max. Marks : 80

Instructions : I) All the question can be answer in **Kannada/English/Sanskrit.**

II) I, V, VI must be answer in **Sanskrit** only.

I. समुचीतमुत्तरं चित्वा लिखत ।

(10×1=10)

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

Choose the correct answer and write.

1) बृहत्कथा ग्रन्थस्य कर्ता कः ?

अ) बाणः

आ) गुणाढ्यः

इ) हरिदेवः

ई) सोमदेवः

2) विक्रमसेनभूपतेः पुत्रः कः ?

अ) विक्रमसेनः

आ) त्रिसेनः

इ) त्रिविक्रमसेनः

ई) सोमदेवः

3) भिक्षुणा किम् आनीतम् ?

अ) फलम्

आ) धनानि

इ) नूपुरम्

ई) हारम्

4) भिक्षुकः कदा आगन्तुं राजानम् असूचयत् ?

अ) प्रथमदिने

आ) अमावास्यायाम्

इ) पौर्णिमायां

ई) कृष्णचतुर्दश्यां

5) सोमप्रभायाः पिता कः ?

अ) सोमदेवः

आ) हरिस्वामी

इ) गुरुस्वामी

ई) देवस्वामी

6) धवलः काम् ददर्श ?

अ) सोमप्रभाम्

आ) चन्द्रप्रभाम्

इ) रत्नवतीम्

ई) मदनसुन्दरीम्

7) शोभावती नगरे कस्याः मन्दिरम् आसीत् ?

अ) वाणीदेव्याः

आ) गौरीदेव्याः

इ) चित्रादेव्याः

ई) मङ्गलदेव्याः

8) शत्रुसङ्घानां हन्ता कः ?

अ) चण्डसिंहः

आ) चित्रसेनः

इ) कालसिंहः

ई) चण्डदेवः

P.T.O.

9) विष्णुस्वामिने कति पुत्राः आसन्?

अ) त्रयः आ) द्वौ इ) एकमेव ई) चत्वारः

10) नारीषुचण्डः कः ?

अ) प्रथमपुत्रः आ) द्वितीयपुत्रः इ) तृतीयपुत्रः ई) न कोपि

II. द्वयोः प्रश्नयोः प्रबन्धरूपेण उत्तरं लिखत ।

(2×10=20)

ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರಬಂಧರೂಪದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

Write an essay on **any two** of the following.

1) कथासाहित्यस्य विकासः तथा प्रसिद्ध कथासाहित्य कृतीनां परिचयं कुरुत ।

ಕಥಾಸಾಹಿತ್ಯದ ವಿಕಾಸ ಮತ್ತು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕಥಾಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಗಳ ಪರಿಚಯವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

Write an introduction to the evolution of Katha literature and famous works in Katha literature.

2) सोमप्रभायाः कथां विवृणुत ।

ಸೋಮಪ್ರಭೆಯ ಕಥೆಯನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

Write the story of Somaprabha.

3) सोमदेवस्य कथां लिखत ।

ಸೋಮದೇವನ ಕಥೆಯನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

Write the story of Somadeva.

III. द्वयोः लघुटिप्पणी लिखत ।

(2×5=10)

ಎರಡನ್ನು ಕುರಿತು ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.

Write short notes on **any two** of the following.

1) आख्यायिका

2) पञ्चतन्त्रम्

3) त्रिविक्रमसेनः

4) वेतालः।

IV. एकस्य गद्यभागस्य अनुवादं कुरुत ।

(1×8=8)

ಒಂದು ಗದ್ಯಭಾಗವನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿ.

Translate **any one** prose passage.

- 1) ब्रह्मन् : येयं चन्दनकर्पूरकालागरुभिः कृतदेहविलेपना दिक्षु प्रसरच्चारुसौरभा वर्तते तस्या वारविलासिन्या च्छागलगन्धः कुतः ? । इत्युक्तेऽपि स नारीचण्डः यदा न प्रतिपेदे तदा राजा विचारकुतुकोऽभवत् अबध्यत च तां तस्या एव मुखेन शैशवे मातृवियोगात् अजाक्षी रविवर्द्धिताम् ततो राजा अतिविस्मितः तस्य नारीचण्डस्य चण्डतां बहु प्रशंसयन् तस्मै तृतीयाय तुलिकाचण्डाय आशु शय्यमदापयत् ।

अथवा

- 2) पुत्रि ! मा साहसं कृथाः, बालाया अपि ते अनेन सत्त्वोत्कर्षेण प्रीताऽस्मि पाशमेतं त्यज, संश्लेषय च स्वस्वं शिरः भर्तृ भ्रातृकबन्धयोः एतौ जीवितौ द्वाषापि मत्प्रसादात् उत्तिष्ठताम्” इति । एनदाकर्ण्यैव पाशं त्यक्त्वा सा हर्षादुपेत्य अतिरभसादविभाव्य भ्रान्ता मदनसुन्दरी भर्तृशिरो भ्रातृदेहेन भ्रातृशिरश्य भर्तृदेहेनायोजयत् । ततश्च अक्षताङ्गौ तौ जीवन्तौ सुप्तोत्थिताविव उदतिष्ठताम् । अथ ते अत्योऽन्योदितस्वस्ववृत्तान्त तोषिणः देवीं प्रणम्य यधेष्टं प्रययुः ।

V. वाक्यत्रयं ससन्दर्भं विवृणुत ।

(3×4=12)

ಮೂರು ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಭ ಸಹಿತ ವಿವರಿಸಿ.

Explain with reference to the context **any three** of the following.

- 1) तर्हि कापीह भवता पानीयं दृश्यताम् ।
- 2) युवयोरेकः कूर्ममिमं पितुं ऋत्वर्थं गृण्हातु ।
- 3) यद्यहम् इमां ज्ञानबलेन न जातीयां, तदा कथमियं गूढस्था प्राप्यते ।
- 4) कथं हससि ? एहि, गच्छावः ।
- 5) प्रथममहं तावत् ब्रजामि, युवामत्रैव तिष्ठतम् ।

VI. संस्कृतभाषायां उत्तरं लिखत ।

સંસ્કૃત ધાસીયલ્લિ ળત્તરંસિ.

Answer in Sanskrit.

a) પદાનિ ઉપયુજ્ય વાક્યં રચયત ।

(5×1=5)

- 1) પઠતિ
- 2) મમ
- 3) અહં
- 4) રાજા
- 5) યદતિ.

b) રિક્તસ્થાનં સૂક્તપદેન પૂરયત ।

(5×1=5)

- 1) અહં માતરં _____ (નમામિ/નમતિ)
- 2) રામઃ વિદ્યાલયે _____ (ક્રીડતઃ/ક્રીડતિ)
- 3) ગોવિન્દાય _____ (નમઃ/હસતિ)
- 4) બાલિકાઃ પુસ્તકે _____ (લિખન્તિ/લિખથઃ)
- 5) વયમ્ અરણ્યં _____ (ગજ્જમઃ/ગચ્છાવઃ)

VII. અધોલિખિત ગદ્યાંશં પઠિત્વા પ્રશ્નાનાં ઉત્તરં લિખત ।

(5×2=10)

આસીત્ કશ્ચિત્ બાલકઃ સઃ આશ્રમં ગત્વા એકસ્મિન્ આમ્રવૃક્ષે મનોહરં ફલં દૃષ્ટ્વા તત્ અપચેતું એચ્છત। પરન્તુ તં વૃક્ષં પરીતઃ બહવઃ કણ્ટકિનઃ ગુલ્માઃ આસન્ । નેભ્યઃ ભીત્વા ફલમ્ અનપચિત્વા ગૃહં ગતઃ । તદા અન્યઃ બાલકઃ તત્ફલં દૃષ્ટ્વા પરિગતેભ્યઃ કણ્ટકિભ્યઃ ગુલ્મેભ્યઃ અભિત્વા વૃક્ષમ્ આરુહ્ય ફલમપચિત્વા ભક્ષયામાસ। અતઃ ધૈર્યવતો ભાગ્યમ્ ઉપૈતિ।

- 1) બાલકઃ આશ્રમં ગત્વા કિં કર્તુમ્ એચ્છત ?
- 2) વૃક્ષપરિતઃ કે આસન્ ?
- 3) ગુલ્મેભ્યઃ ભીતઃ બાલકઃ કિમ્ અકરોત ?
- 4) અન્યઃ બાલકઃ વૃક્ષમારુહ્ય કિં ચકાર ?
- 5) ધૈર્યવતઃ કિં ઉપૈતિ ?